

ФОНОСТИЛІСТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ХУДОЖНОЇ ДИТЯЧОЇ ПРОЗИ

Корольова Тетяна Михайлівна,

доктор філологічних наук, професор,
професор кафедри «Філологія»

Одеського національного морського університету

ORCID ID: 0000-3441-196X

У роботі надано результати дослідження фоностилістичних засобів (ФЗ) (сегментних і супрасегментних), їхньої ролі в підвищенні експресивності художнього прозового тексту. Пошук закономірностей взаємозв'язку фоностилістичного прийому в художньому тексті з його композиційними та жанровими особливостями становить предмет дослідження.

Матеріалом дослідження слугує англomовна версія книги американського письменника Франка Баума "The marvelous land of Oz" [1]. Доведено, що одним з основних стилеутворювальних засобів тексту є комплексний характер взаємодії фонетичних одиниць сегментного рівня, що формують такі фоностилістичні фігури, як асонанс, алітерація, рима, ономапоєя, епіфора, евфонія, діафан, та супрасегментних засобів – ритм, мелодійний повтор, темпоральний і тембральний параметри інтонації. Фоностилістичні засоби відображають модально-емоційну атмосферу прози, що реалізується в різнобічних структурних комбінаціях за одночасної взаємодії всіх фонетичних засобів.

Фоностилістичні характеристики прозових творів дитячої літератури є одним з аспектів, пов'язаним із комплексним аналізом художнього тексту, композиційною структурою твору.

Ключові слова: фоностилістичні особливості, дитяча проза, експресивність художнього твору.

Korolova Tetiana. Phonostylistic characteristics of children's prose

The paper presents the results of phonostylistic research (segmental and suprasegmental units) and the role of phonetic characteristics in increasing the expressiveness of the prose text. The analysis of patterns contributing to the relationship between the phonostylistic device in the text of children's fiction and its compositional and genre features is the subject of this study.

The material for the study is the English-language version of the book by the American writer Frank Baum "The marvelous land of Oz". It is proved that one of the main style-forming means of the text is the complex nature of the interaction of phonetic units of the segmental level, which form such phonostylistic figures as assonance, alliteration, rhyme, onomatopoeia, epiphora, euphony, diaphane, and suprasegmental means – rhythm, melodic repetition, temporal and timbral parameters of intonation. Phonostylistic means reflect a certain emotional atmosphere of the prose, various structural combinations of simultaneous interaction of all phonetic means are observed.

Phonostylistic characteristics of prose works of children's literature is one of the aspects related to the complex analysis of the text, the compositional structure of the work.

Key words: phonostylistic features, children's prose, expressiveness of fiction.

Вступ. Наука про функціонування звукових засобів у мові (фоностилістика) вивчає дві сторони функціонування фонетичних одиниць, які мають фоностилістичний потенціал: 1) інвентар фонетичних одиниць; 2) функціональні особливості фонетичних одиниць. У зв'язку з вищесказаним у цьому дослідженні висвітлюються два розділи фоностилістики: номенклатура фоностилістичних засобів та їх семантична варіативність у мові художньої дитячої прози. Варто зазначити, що в першому та другому випадках у роботі

представлені результати вивчення особливостей реалізації як сегментних, так і супрасегментних засобів, що дає можливість усебічно розглянути питання про систематизацію фоностилістичних засобів (далі – ФЗ) та їхню роль у підвищенні експресивності художнього прозового тексту.

Художня проза представляє багатий матеріал із погляду різноманітності фоностилістичних засобів, описів фоностилістичних характеристик творів дитячої художньої прози та виявлення специфіки їх

функціонування в роботах письменників. На тлі значною мірою розроблених проблем лексико-граматичного аспекту стилістичної організації прозового тексту [2; 3] маловивченим залишається прагматичний аспект фоно-стилістичної організації дитячих прозових творів: здатність передавати зміст твору, створювати експресивне звучання та впливати на адресата. Важливо пам'ятати, що поєднання різних засобів виразності в художньому тексті впливає на читача у плані розуміння ідеї тексту та характерів його персонажів.

Відомо, що фонетична сторона тексту взаємодіє з його семантичними, прагматичними, синтаксичними, жанровими параметрами [4; 5]. У будь-якому конкретному тексті фоно-стилістичний прийом є специфічним і закономірним явищем для творів прози [6; 7]. Пошук закономірностей взаємозв'язку фоно-стилістичного прийому в художньому тексті з його композиційними та жанровими особливостями становить предмет цього дослідження.

З вищевикладеного ясно, що з огляду на зростання інтересу мовознавців і соціуму до проблеми вивчення ролі фоно-стилістичних засобів у дешифруванні тексту читачем, праця є своєчасною. Актуальність поставлених вище проблем зумовлена й тим, що їх розгляд і вирішення стосуються таких розділів філології, як внутрішня та зовнішня лінгвістика, літературознавство, текстологія, у рамках яких розглядається не тільки письмова, а й усна форма художнього прозового твору (аудіокнига).

Мета статті – зробити опис ресурсів і значень сегментних і супraseгментних фоноодиниць у дитячій художній прозі. Матеріалом дослідження слугує англomовна версія книги американського письменника Франка Баума “The marvelous land of Oz” [1].

Для досягнення поставленої мети були вирішені такі завдання:

- визначено поняття фоно-стилістичних засобів прози;
- встановлено комплекс фоно-стилістичних засобів і характер їх реалізації в рамках твору, що розглядається.

Наукова новизна дослідження полягає в порушенні та вирішенні низки проблем фоно-стилістичного оформлення дитячої художньої прози. Вивчаються структура та взаємозв'язок фонетичних одиниць прозових текстів, проводиться аналіз впливу фонетики

на прагматичний потенціал твору та його композиційно-семантичну структуру.

Результати. Фонемі зазвичай не сприймаються як носії будь-якої інформації [8]. У мовознавстві найменшими семантичними елементами вважаються одиниці морфемного рівня. Саме тому сенсоророзрізнавальна функція фонем і їхнє значення можуть проявитися тільки завдяки їхній позиції у складі більших одиниць (слова чи речення). Завдяки рекурентності варіантів фонем у складі більших елементів можна говорити про їхні оказіональні значення. Розглянемо такий приклад: *Its head was a male sack stuffed with straw, with eyes, nose and mouth painted on it to present a face* [1, с. 36]. У цьому реченні початковий повтор згодної /s/ у ряді слів, що примикають одне до одного (*small sack stuffed with straw*), дозволяє сказати, що за фонемою закріплено деяке значення, пов'язане із семантикою слів, у яких вона вживається. Повторення даної фонемі створює ефект хрускоту та шарудіння соломи в тілі Пугала, що сприяє підвищенню яскравості сприйняття образу читачем, таким чином посилює прагматичну функцію фрагмента тексту загалом.

Варто сказати, що алітераційний кластер, що використовується в наведеному вище прикладі, є одним із поширених фоносемантичних прийомів прозових творів. Під час дослідження семіотичної природи даного фоно-стилістичного прийому часто спостерігається варіативність протяжності звукового комплексу, що досліджується. Кордони звукових кластерів можуть як збігатися з межами морфем, так і бути менші або більші за словоформу. В останньому випадку фоно-стилістичні комплекси реалізуються протягом кількох одиниць (синтагми, частини синтагми, речення, абзацу тощо):

The sun had baked the plowed land into a gray mass, with little cracks running through it. Even the grass was not green, for the sun had burned the tops of the long blades until they were the same gray color to be seen everywhere [1, с. 25].

Як бачимо з наведеного фрагмента тексту, морфема “ed” збігається з варіантами фонемі /d/ та її глухого варіанта /t/ і реалізується в декількох реченнях.

Коли звуковий комплекс менший за окреме слово, його фоно-стилістична функція підкреслюється автором навмисним уживанням повторів лексичних одиниць. Наприклад:

There was no garden at all. and no cellar – except a small hole, dug in the ground, called a cyclone cellar, where the family could go in case one of those great whirlwinds arose [1, с. 25].

Наведемо ще кілька прикладів використання алітерації в матеріалі дослідження.

When Dorothy stood in the doorway and looked around, she could see nothing but a great gray prairie on every side [1, с. 25].

He was gray also, from his long beard to his rough boots, and he looked stern and solemn, and rarely spoke [1, с. 25].

With one blow of his paw, he sent the Scarecrow spinning over and over to the edge of the road, and then he struck at the Tin Woodman with his sharp claws [1, с. 49].

“I have not the heart to harm even a Witch”, remarked the Tin Woodman <...> [1, с. 81].

There was, in her cupboard, a Golden Cap, with a circle of diamonds and rubies running round it [1, с. 85].

Here after you will be a great man, for I have given you a lot of bran-new brains [1, с. 108].

When the Tin Woodman walked about, he felt his heart rattling around in his breast <...> [1, с. 110].

<...> when Dorothy asked for something to eat the woman gave them all a good dinner, with three kinds of cake and four kinds of cookies, and a bowl of milk for Toto [1, с. 129].

Характерною рисою посилення виразності дитячого прозового твору є широке застосування асонансу в тексті. Наприклад:

From the far north they heard a low wail of the wind, and Uncle Henry and Dorothy could see where the long grass bowed in the air from the south, and as they turned their eyes that way, they saw ripples in the grass coming from that direction also [1, с. 26].

“No”, she answered. “One of them is of tin, and one of straw; one is a girl and another lion” [1, с. 83].

<...> she was a powerful Witch, as well as a wicked one <...> [1, с. 85].

“<...> but I shall be very unhappy unless you give me brains” [1, с. 105].

“Congratulate me. I am going to Oz to get my brains at last. When I return, I shall be as other men are” [1, с. 107].

Поширеними прийомами фоностилістики дитячої прози є використання вимовних варіантів емпатичного наголосу, ритмізації тексту, звуконаслідування, відтворення осо-

бливостей мови за допомогою опису особливостей голосу тощо.

Розглянемо реалізацію цих прийомів у дитячій художній прозі.

Із численних випадків модифікацій звуків потрібно виділити ті, які є усвідомлюваними автором твору та використовуються зі «стилістичною» метою, тобто зумовлені посиленням артикуляції. *“Tol-de-ri-de-oh” at every step, he felt so gay.*

Фонетична ознака довготи/короткості звуків часто використовується для позначення просторових відносин – близькості/дальності описуваного об’єкта.

“We have come to claim our promise, O Oz” [1, с. 101].

Ця ознака використовується в даному разі для позначення звернення до героя, який перебуває досить далеко від мовця, тобто фізичних властивостей об’єкта, має деякий символічний, умовний характер.

“Neither. He’s a-a-a-meat dog”, said the girl [1, с. 50].

Як бачимо, у графічному відтворенні мовних особливостей персонажів твору автори збільшують довготу голосного (ударні та ненаголошені) або приголосного звука з метою посилення емоційного компоненту лексеми в різних позиціях у слові: усередині, наприкінці, на початку. У даному разі характеризується скрутне становище героїні, її хезитація під час вибору правильного слова. Варто зазначити, що основна функція збільшеної тривалості звука – емоційне виділення слова. Подовження звука в ударному складі виражає різні типи позитивних і негативних емоцій: обурення, нетерпіння, іронію, захоплення тощо [8]. Прагматика використання цього прийому в художніх текстах посилює реалістичність художнього тексту, дозволяє читачеві відчути модально-емоційний бік мови персонажів, їхнє ставлення до співрозмовників.

Як зазначено вище, фонетичний рівень текстової організації пов’язаний із графічним рівнем. Фонетичні знаки в письмовому тексті стають стилістично значущими. Цей прояв може бути симетричний (одна фонема відповідає одній літері) і асиметричний (ряд фонем відповідає одній літері або одна фонема має кілька літерних утілень): *Dorothy sat quite still on the floor and waited to see what would happen* [1, с. 27]. Тут фонема /w/ представлена як

двома літерами *ui* у слові *quite*, так і однією буквою *w* в інших випадках.

Розгляд фонетичного рівня тексту традиційного протиставлення добрих і злих героїв у дитячій прозі – один з основних прийомів авторів художніх творів. Так, у досліджуваному матеріалі фонема /w/ використовується як для характеристики злої чаклунки, так і для опису добрих героїв: *The Wicket Witch of the West* [1, с. 82]. *It was lucky the Scarecrow and the Woodman were wide awake and heard the wolves coming* [1, с. 83]. Наведені вище приклади ілюструють, що опозиції на фонемному рівні характеризують взаємодію образів у системі художнього тексту.

Ще одним поширеним фоностилістичним прийомом є звуконаслідування (ономатопея) – відтворення наявних у природі звуків мовними звуками, що імітують, або використання слова, що виникло в результаті такого наслідування. У творі, що вивчається, широко використовуються звуконаслідувальні слова, які допомагають читачеві зануритися у світ твору, відчутти себе учасником подій. Наприклад: *When she had finished her meal, and was about to go back to the road of yellow brick, she was startled to hear a deep groan nearby. <...> Just then another groan reached their ears, and the sound seemed to come from behind them* [1, с. 43–44].

Наведений вище фрагмент ілюструє те, як відоме читачеві слово, що позначає типовий звук, властивий тваринам (комахам), сприяє реальному уявленню та сприйняттю героїв. Сюжет книги будується на повторенні таких ситуацій, коли сюжет оповідання пропонує героям випробування у вигляді навали диких тварин і комарів (лев гарчить, бджоли дзижчать):

<...> now and then there came a deep growl from some wild animal hidden among the trees [1, с. 48].

Just as he spoke there came from the forest a terrible roar, and the next moment a great lion bounded onto the road [1, с. 49].

<...> they were awakened by the crowing of the green cock that lived in the back yard of the palace, and the cackling of a hen that had laid a green egg [1, с. 81].

Forthwith there were heard a great buzzing in the air, and a swarm of black bees came flying toward her [1, с. 84].

The bees came and found no one but the Woodman to sting, so they flew at him and broke

off all their stings against the tin, without hurting the Woodman at all [1, с. 84].

But the Lion explained that the animals were holding a meeting, and he judged by their snarling and growling that they were in great trouble [1, с. 125].

Звуконаслідувальні та звукосимволічні слова, як ми бачили в попередніх прикладах, є широко використовуваним засобом композиційного структурування тексту. Метонімічний зв'язок звуку та джерела цього звуку дозволяє назвати в тексті джерело звуку. Окрім опису персонажа, функція ономатопеї в багатьох прикладах є ще й композиційною. У цьому сенсі найбільший інтерес для дослідника становлять звуки, що видаються людьми чи предметами:

The Wicket Witch was so angry <...> that she stamped her foot and tore her hare and gnashed her teeth [1, с. 85].

Then the Lion gave a great roar and sprang towards them <...> [1, с. 85].

When the Tin Woodman walked about he felt his heart rattling around in his breast <...> [1, с. 110].

The field mouse now as it was freed from its enemy, stopped short and coming slowly up to Woodman it said, in a squeaky little voice <...> [1, с. 63].

The Tin Woodman began to use his axe at once, and, just as the two Kalidahs were nearly across, the tree fell with a crash into the gull, carrying the two ugly, snarling brutes with it <...> [1, с. 56].

She was within a few steps of it, and Oz was holding out his hands to help her into the basket, when, crack! When the ropes and the balloon rose into the air without her [1, с. 112].

The Scarecrow was thinking again, and his head bulged out so horribly that Dorothy feared it would burst [1, с. 115].

They all ran forward and passed under the tree without injury, except Toto, who was caught by a small branch and shaken until he howled [1, с. 119].

Як бачимо з наведених прикладів, звуки, що видаються людиною внаслідок її дій, характеризуються особливим розмаїттям, імітують фонетичну метонімію. Словотворчість, в основу якої покладено звуковий компонент, зумовлений діями людини, сил природи, сприяє виникненню звуконаслідувань зі значенням інтенсивності й образ-

ності. З наведених прикладів очевидний чіткий зв'язок фонетичної форми слова з реальністю, що проявляється в однозначності співвіднесення лексеми з об'єктом, що позначається. Повторення звуконаслідувальних слів або їх уживання в емпатичному положенні забезпечують експресивність тексту, посилюють модально-емоційний компонент розповіді.

Одним із художніх типологічно поширених прийомів є вживання епіфори й анафори в дитячій прозі. Наприклад:

*The sun and wind had changed her, too. **They have taken** the sparkle from her eyes and left them a sober gray, **they have taken** red from her cheeks and lips, and they were gray also.*

*He was gray also, from his long beard to his rough boots, **and** he looked stern **and** solemn, **and** rarely spoke.*

*"**And I am going to ask him** to give me a heart", said the Woodman. "**And I am going to ask him** to send me and Toto back to Kansas", added Dorothy [1, c. 51].*

*"**And then I should get no brains**", said the Scarecrow.*

*"**And then I should get no courage**", said the Lion.*

*"**And then I should get no heart**", said the Tin Woodman.*

*"**And then I should never get back to Kansas**", said Dorothy [1, c. 48].*

*"<...> why, I am a **Queen – the Queen** of all the field-mouse!" [1, c. 63].*

*"**And you promised to give me brains**", said the Scarecrow.*

*"**And you promised to give me a heart**", said the Tin Woodman.*

*"**And you promised to give me courage**", said the Cowardly Lion [1, c. 101].*

*"**But then I should not have had my wonderful brains!**", cried the Scarecrow.*

*"**And I should not have had my lovely heart**", said the Tin Woodman [1, c. 132].*

Наведені вище приклади використання анафори демонструють структурувальну та художню функції повторень на початку синтагм, що сприяє образному сприйняттю і адекватній інтерпретації твору дітьми. Нижченаведена ілюстрація фрагментів із застосуванням епіфори не тільки посилює експресивність твору, але й робить значний внесок у прагматичну сторону тексту, про що свідчать наведені нижче приклади:

*It was reached by a trap-door in the middle of the floor; from which a **ladder lad** down into a small dark hole [1, c. 25].*

*Once the house had been **painted**, but the sun blistered the **paint** and the rains washed it away, and now the house was as dull and gray as everything else [1, c. 25].*

*In the civilized countries I believe there are no witches left; **nor** wizards, **nor** sorceresses, **nor** magicians.*

*Remember that the Witch is **wicked** – tremendously **wicked** – and ought to be killed [1, c. 78].*

*"No", she answered. "**One** of them is of tin, **and one** of straw; **one** is a girl **and** another lion" [1, c. 83].*

*There were **forty** crows, and **forty** times Scarecrow twisted the neck, until at last all were lying dead beside him [1, c. 84].*

Важливу роль у структуруванні тексту та посиленні його модально-емоційної складової частини, образності оповідання відіграє риторична епіфора:

*But the Tin Woodman caught the dog in his arms and held him tight, while he called to the mice: "**Come back! Come back!** Toto shall not hurt you" [1, c. 64].*

*"I am Oz, the Great and Terrible", said the little man, in a trembling voice, "but **don't** strike me, – please **don't!**" [1, c. 102].*

*"I have been **making believe**." – "**Making believe?**", cried Dorothy [1, c. 102].*

*"**Good bye!**" – "**Good bye!**", they all answered [1, c. 66].*

*"I am careful to help all those who may need a friend, even if it happens to be **only a mouse**".*

*"**Only a mouse!**", cried the little animal, indignantly <...> [1, c. 63].*

*"**Oh, thank you – thank you!**", cried the Scarecrow [1, c. 106].*

*"<...> and we should be lost." – "**We!**" exclaimed the girl [1, c. 111].*

*"**Come back!**", she screamed. "I can't **come back**, my dear," called Oz from the basket.*

*"**Good-bye!**" – "**Good-bye!**" shouted everyone <...> [1, c. 112].*

*"<...> the Scarecrow said: "**Oh, my!**"*

*Dorothy put her head over and cried: "**Oh, my!**"*

*The lion climbed the ladder next, and the Tin Woodman came last; but both of them cried, "**Oh, my!**" [1, c. 120].*

Наведені фрагменти риторичної епіфори переконливо доводять, що повторення вигу-

ків у художньому тексті посилює емоційність твору, створює враження в читача, що він є учасником подій.

Ще одним фонетичним засобом, близько пов'язаним із прагматикою та композицією тексту, є фоностилістичний прийом діафона, що передає ретроспективні повтори з переосмисленням:

"You are welcome, most noble Sorceress, to the land of the Munchkins. We are so grateful to you for having killed the Wicked Witch of the East, and for setting our people free from bondage". Dorothy listened to her speech with wonder. What could the little woman possibly mean by calling her sorceress, and saying that she had killed the Wicked Witch of the East?

"I hope so", said Dorothy, earnestly, "since you seem anxious to have them". – "Oh, yes; I am anxious", returned the Scarecrow [1, с. 42].

"We have come to claim our promise, O Oz".

"What promise?", asked Oz [1, с. 101].

"But the first thing to do is to cross the desert, and then it should be easy to find your way home". – How can I cross the desert?", she enquired [1, с. 110].

Як бачимо з діафона, що наведено вище, багатофункціональний ФЗ уживається в діалогічній і монологічній (внутрішній у даному випадку) мові, у межах суміжних синтагм, усередині цієї синтагми та в дистанційному положенні з метою оформлення абзацу.

У цій роботі одним із завдань був аналіз супрасегментних засобів оформлення прози дитячої художньої літератури; насамперед необхідно описати не тільки ритмічні особливості творів (анафора, епіфора, рима, діафон), що беруть участь в актуалізації ритму твору, але й супрасегментні параметри (мелодійний, динамічний, темпоральний і тембральний компоненти інтонації, фразовий наголос) взаємодії всіх супрасегментних засобів за актуалізації ритміки тексту. Наприклад:

<...> It was reached by a trap-door in the middle of the floor, from which a ladder led down into a small dark hole [1, с. 25].

The sun shone bright and the birds sang sweetly and Dorothy did not feel nearly so bad as you might think a little girl would who had suddenly been whiskered away from her own country and set down in the midst of a strange land [1, с. 35].

They now turned and took the last look at the Emerald City [1, с. 118].

"Well, that's respect, I expect", declared the clown [1, с. 123].

Подібність акцентуації сусідніх сегментів, часто присутність рими є основою комплексу фонетичних засобів, що зумовлюють реалізацію ритму прози дитячих художніх творів.

Як видно з наведених прикладів, важливу роль в актуалізації ритмічного малюнку тексту відіграє використання рими. Під римою прози в лінгвістиці мається на увазі різного роду тотожності: закінчень (рівна кількість складів з одноманітною локалізацією наголосу), ударних і заударних голосних, заударних приголосних.

У цьому плані становить інтерес поява в досліджуваному прозовому творі класичної рими – дисонансу. Як приклад можна навести промову клоуна у фарфоровому місті:

My lady fair,

Why do you stare

At poor old Mr. Joker?

You're quite as stiff

And prim as if

You'd eaten up a poker! [1, с. 123].

Тут довжина ритмічних одиниць тексту, їхня гомогенність і кількісна однорідність сприяє створенню чіткого ритму. Водночас кожна ритмічна одиниця має свою будову. Отже, можна зробити висновок, що одним із найбільш поширених засобів ритмізації для прозових текстів є рима, яка, як і більшість інших засобів створення ритму, заснована на звуковому повторі. Повтор у різних формах його прояву є передумовою створення ритмічного звучання тексту.

Посилення сприйняття ритмічного повтору найчастіше супроводжується мелодикою перерахування, компонентами якої можуть бути однорідні члени речення: підмети, присудки, доповнення, обставини. Чим ближче розташовані елементи ритмічної структури, що повторюються, тим вище ступінь ритмізації прозового тексту. Уживання розділових спілок, безсполучникових складносурядних речень, складнопідрядних з однорідними підрядними робить свій внесок у процес ритмізації тексту.

Важливим чинником ритму прози є частотність уживання лексико-стилістичних і граматично-стилістичних засобів у тексті: абзац → розділ → твір. Варто зазначити, що можливі випадки вживання вищезгаданих структурних особливостей і менших за обсягом одиниць: фрази, надфразової єдності. Отже,

очевидно, що фоностилістичні засоби відокремлюють одну частину тексту від іншої, підкреслюють межу між ними, забезпечують зв'язність тексту, показують відношення окремих частин тексту (заголовок, основний текст, епілог), маркують основні стадії розвитку сюжету. Прикладом, що сприяє композиційній зв'язності тексту, є наведені нижче пропозиції, що позначають початок і кінець розділів твору:

“Why should I do this for you?”, asked Oz [1, с. 74].

“Why should I do this for you?”, asked the lady [1, с. 78].

“Why should I do this for you?”, demanded the beast [1, с. 79].

“I am Oz the Great and the Terrible. Who are you, and why do you seek me?” [1, с. 73, 77, 79, 80].

Підкреслення семантично значущих лексем (числових у прикладі) посідає перше місце в реченні, використання підсилювачів (*all, the*), інверсії також служить утіленню сенсу твору та посиленню його виразності.

Висновки. Результати проведеного дослідження дозволяють дійти таких висновків.

Одним з основних стилеутворювальних засобів тексту є фонетичні одиниці сегментного рівня, що формують такі фоностилістичні фігури, як асонанс, алітерація, рима, ономапопея, епіфора, евфонія, діафан, супрасегментні засоби – ритм, мелодійний повтор, темпоральний і тембральний параметри, сприяють підвищенню рівня експресивності тексту, чіткому структуруванню композиційних компонентів художнього тексту, виділенню сюжетної лінії тексту, зрештою, яскравому сприйняттю твору читачем.

ФЗ відображають модально-емоційну атмосферу прози, що реалізується в різнобічних структурних комбінаціях за одночасної взаємодії всіх фонетичних засобів.

Фоностилістичні характеристики прозових творів дитячої літератури є одним з аспектів, пов'язаних із комплексним аналізом художнього тексту.

Література:

1. Baum L.F. *The Marvelous Land of Oz*. Sweet Cherry Publishing, 2016. 294 p.
2. Thacker D., Webb J. *Introducing children's literature: from Romanticism to Postmodernism*. London ; New York : Routledge, 2002. 208 p.
3. Zipes J. *Why Fairy tale stick: the evolution and relevance of a genre*. New York : Routledge, 2006. 352 p.
4. Найдеш О. Фоносемантичний аналіз прозових текстів (на матеріалі німецькомовної літератури). *Одеський лінгвістичний вісник*. 2017. Т. 1. № 9. С. 171–175. URL: <https://dspace.onua.edu.ua/server/api/core/bitstreams/bc541372-624c-469e-8b61-5b4a32ba4d8f/content>.
5. Беценко Т. Закони звукової архітектоники художнього тексту. *Світогляд. Філософія, Релігія*. 2014. Вип. 6. С. 155–172.
6. Мельничук Р. Фоносемантичні явища в сучасній німецькій мові (теоретико-експериментальне дослідження) : автореф. дис. ... канд. філол. наук : 10.02.04. Запоріжжя, 2017. 21 с.
7. Маленовський Ю. Фоносемантична організація поетичного тексту: аспект рецепції (на матеріалі поезії Павла Тичини) : автореф. дис. ... канд. філол. наук : 10.02.01. Київ, 2003. 20 с. URL: <https://enpuir.pnu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/30634/100310343.pdf?sequence=1&isAllowed=y>.
8. Brovchenko T., Korolova T. *English Phonetics*. Odesa : Gelvetica, 2021. 296 p.

References:

1. Baum, L.F. (2016). *The Marvelous Land of Oz*. Sweet Cherry Publishing.
2. Thacker, D., & Webb, J. (2002). *Introducing children's literature: from Romanticism to Postmodernism*. London; New York: Routledge.
3. Zipes, J. (2006). *Why Fairy tale stick: the evolution and relevance of a genre*. New York: Routledge.
4. Naidesh, O.V. (2017). Fonosemantychnyi analiz prozovykh tekstiv (na materiali nimetskomovnoi literatury) [Phonosemantic analysis of prose texts (based on German-language literature)]. *Odeskyi lnhvistychnyi visnyk*, 9 (1), 171–175. Retrieved from <https://dspace.onua.edu.ua/server/api/core/bitstreams/bc541372-624c-469e-8b61-5b4a32ba4d8f/content> [in Ukrainian].
5. Betsenko, T. (2014). Zakony zvukovoi arkhitektoniky khudozhnoho tekstu [The laws of sound architectonics of a literary text]. *Svitohliad. Filosofiia, Relihiia*, 6, 155–172 [in Ukrainian].
6. Melnychuk, R.I. (2017). *Fonosemantychni yavyschcha u suchasniy nimetskiiy movi (teoretyko-eksperymentalne doslidzhennia)* [Phonosemantic Phenomena in Modern German Language (a theoretical and experimental study)] (PhD dissertation.) Zaporizhzhia, Ukraina [in Ukrainian].

7. Malenovskyi, Yu.L. (2003). *Fonosemantychna orhanizatsiia poetychnoho tekstu: aspekt retseptsii (na materialii poezii Pavla Tychyny)* [Phonosemantic organisation of a poetic text: the aspect of reception (based on the poetry of Pavlo Tychyna)] (PhD dissertation.) Kyiv, Ukraina [in Ukrainian]. Retrieved from <https://enpuir.npu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/30634/100310343.pdf?sequence=1&isAllowed=y>.
8. Brovchenko, T.O., & Korolova, T.M. (2021). *English Phonetics*. Odesa: Gelvetica.